

РЕШЕНИЕ

**на Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика
за резултатите от извършеното оценяване по процедура за програмна
акредитация на докторска програма „Петрология“, в професионално
направление 4.4. Науки за земята, от област на висше образование 4. Природни
науки, математика и информатика
в Геолого-географски факултет
на Софийски университет „Св. Климент Охридски“,**

1. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА:

Процедурата е открита от Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика на 27.11.2017г. (Протокол №19) по искане на висшето училище (вх.№702/02.11.2017г.).

На заседание, проведено на 01.10.2018г. (Протокол №18), на основание чл. 88а, ал. 4 от ЗВО и чл. 12, ал. 6, т. 4 от ПДНАОА, членовете на Комисията приеха доклада на експертната група: проф. д-р Иван Марков, проф. д-р Марияна Николова, докторант Биляна Григорова-Пешева , утвърдена с решение на Акредитационния съвет на НАОА от 31.05.2018г.. (Протокол №10).

Експертната група извърши проверка на оценяваната институция в периода от 02.07.2018г. до 04.07.2018 г.

2. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/¹:

Въз основа на изводите в доклада на експертната група Постоянната комисия направи следните констатации и оценки за изпълнението на критериалната система:

Констатации за изпълнение на критерий 1.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма“:

Образователната политика и провеждането на образователната дейност в

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

ОНС „Доктор“ по “Петрология” са неразделна част от реализацията на образователната мисия, цели и задачи на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и Геолого-географския факултет. В СУ има създадена, официално приета и действаща система за управление на качеството (СУК). За постигането на взаимовръзката между научните изследвания и обучението, включително по докторските програми са разработена и редица специални документи, свързани с научните изследвания. Налице е тясна връзка между научните изследвания на преподавателите и обучението по докторската програма „Петрология“. Няма данни за проведени одити за оценка на качеството на обучение по конкретната докторска програма и за активно включване на докторантите в дейностите по осигуряване на качеството. Не са констатирани прояви на дискриминация, изпитни измами и плагиатство при обучението на докторантите по програмата ОНС „Петрология“. Препоръчително е да се използва автоматизирана система за антиплагиатство.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1. в съответствие със стандарт 2 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни“:

Има стандарти за разработване, одобрение и прилагане на учебната документация, която периодично се анализира и обновява, като се взема предвид мнението на докторантите и научните им ръководители. Учебната документация за докторската програма по „Петрология“ е подготвена съобразно изискванията на нормативната база и вътрешните правила на СУ. При формирането на програмата е направен анализ и на потребностите на пазара и необходимостта от такъв тип специалисти както сред частните компании, така и сред научните организации. Квалификационната характеристика е ясно формулирана и дава ясна представа за знанията и уменията, които докторантът ще усвои и придобие по време на своето обучение. Докторската програма е съвместима с аналогични програми, което е условие за реализиране на мобилности. Документацията се съхранява надлежно. Необходимо е ежегодно да се правят консултации с потребителите на кадри и да се отчита тяхното мнение и интерес относно придобитите умения на докторантите по време на обучението им.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1. в съответствие със стандарт 3 от ESG - част 1 /1-10/: „Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд“:

Обучението на докторантите в катедра “Петрология” се извършва посредством всички съвременни форми и методи, в съответствие със спецификата на докторската програма. Стриктно се съблюдава научното

ръководство при изпълнението на индивидуалния план. Отчетите на докторантите са форма на контрол и проверка. Атестацията на докторантите се използва за оценяване на постиженията им според нормативните изисквания. Има оповестени наукометрични критерии за придобиване на степента „доктор“. Има регламентирани правила и организация за разглеждане на жалби от докторанти, но няма регистрирани такива.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1. в съответствие със стандарт 4 от ESG - част 1 /1-10/: „Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация”

Обучението по докторската програма следва процедури, заложи в правилниците и наредбите на СУ „Св. Кл. Охридски“. В СУ има изградена система за регистриране хода на докторантурите и реализацията на защитилите докторанти, която е в процес на въвеждане. Мобилността на докторантите се изразява в участие в научни конференции и краткосрочен стаж в чужди лаборатории. Участието на докторанти в научни форуми в чужбина е осигурявано с ограничените средства от ФНИ при СУ. Това налага необходимост да се търсят възможности за включване в международни научноизследователски проекти с участие на докторантите (а не само към ФНИ) и осигуряване на повече и по-разнообразни възможности (не само Еразъм) за включване в програми за обмен на докторанти. По докторска програма „Петрология“ за акредитирания период има 3 обучавани докторанти, от които 1 е защитил дисертация, 1 е отчислен с право на защита и 1 е обучаващ се.

Констатации за изпълнение на критерий 5.1. в съответствие със стандарт 1 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията“:

Докторската програма „Петрология“ е подсигурана с високо квалифицирани и компетентни кадри – 2 хабилиитирани и един доктор. Преподавателите имат публикационна активност в специализирани списания (6 публикации, от които 2 в реферирани и индексирани издания), която е добре да се активизира. Хабилиитираните учени изнасят доклади на научни форуми, ръководят и участват в проекти, развиват интензивна експертна дейност. Съществуват добри практики, които водят до много добра подготовка на докторантите. Необходимо е привличане на млади специалисти към преподавателския състав.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1. в съответствие със стандарт 6 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно-преподавателската, научно-изследователската,

художествено-творческата и спортна дейности“:

Материално-техническата и информационна база, с която разполагат докторантите по „Петрология“ е добра. Въпреки наличните помещения и оборудване е необходимо, според докторантите, те да бъдат модернизирани. Необходимо е също така обновяване на докторантската стая, с цел подобряване на комфорта на докторантите и стимулиране на тяхното развитие. Има необходимост от подобряване на оборудването и обзавеждането. Докторантите имат добра публикационна активност (9 публикации). Необходимо е да се засили публикационната активност в рецензирани и реферирани списания. СУ „Св. Климент Охридски“ предоставя възможност за финансова подкрепа при участия с доклади на международни форуми. Но финансирането на учебно-преподавателската и научноизследователската дейности на докторантите не е напълно осигурено, в това число: за анализи (вкл. автоматизирани), проучвания, заплащане на часовете за преподавателска дейност над определения минимум и др. и е необходимо да се търсят допълнителни източници за неговото подобряване.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1. в съответствие със стандарт 7 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите“:

СУ „Св. Климент Охридски“ има изградени структури за управление на информацията, свързана с обучението на докторантите. Съгласно СУК вътрешните одити се провеждат във всички факултети на СУ от специално обучени вътрешни одитори и по утвърден график. Резултатите от провежданите вътрешни одити и анкети с докторанти, даващи възможност за самооценка на докторската програма, не са огласени публично (напр. в сайта на СУ). Въпреки разположените анкетни кутии/кутии за мнения и препоръки е препоръчително се акцентира върху активното включване на докторантите (в това число и завършилите) в дейностите по осигуряване на качеството на обучението по докторската програма. Има системност по отношение годишните и тримесечните отчети на докторантите.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1. в съответствие със стандарт 8 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; проведени университетски форуми с участието на докторанти“:

Софийският университет „Св. Климент Охридски“, има устойчиви процедури и практики за разпространение на различни видове информация и документация свързани с докторските програми. Интернет-страницата на СУ поддържа актуална информация относно дейности и прояви, които имат отношение към преподавателите, докторантите и студентите: проведени и бъдещи събития, включително конференции у нас и в чужбина, годишни

отчети за дейността на ръководството, всички правилници, правила и процедури. Общото впечатление е, че по-голямата част от информацията, която е от интерес за всички заинтересовани страни и обществеността е достъпна от сайта на университета, но липсва добра логическа структура с подходящи достъп и връзки между страниците за нуждите на отделните типове потребители. Докторантите от докторска програма „Петрология“ участват в национални и международни научни форуми. Иновационните резултати от изследванията на докторантите се публикуват в специализирани научни издания и се представят пред потребителите в практиката. Факултетът има 25 договора за мобилност на студенти и докторанти по Еразъм+ за периода 2014–2021 г.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1. в съответствие със стандарт 9 от ESG - част 1 /1-10/: „Регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на докторските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии“:

Мониторингът, актуализирането и развитието на докторските програми се обсъждат на ниво Катедрен съвет (УЦУК), Факултетен съвет и Академичен съвет. Обучението на докторантите по докторската програма „Петрология“ се контролира, чрез тримесечните и годишните доклади, които се подготвят от докторантите. Програмата също така се актуализира спрямо изискванията на бизнеса и спрямо новите потребности в посока научна реализация. Въпреки тези практики, е препоръчително активизиране в тази посока. Например, добре е да се отчете мнението на част от докторантите, че е необходимо конспектът за кандидатстване по докторантурата да бъде актуализиран.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1. в съответствие със стандарт 10 от ESG - част 1 /1-10/: „Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми“:

Докторските програми в Софийският университет „Св. Климент Охридски“ периодично се акредитират от НАОА. Докторската програма „Петрология“ е акредитирана от НАОА с висока оценка за срок от 6 години

В резултат на констатациите за резултатите от извършеното оценяване, проведено на **15.10.2018г. (Протокол №19)**, на основание чл.88а, ал.5, т.1 от ЗВО и чл. 38, ал.2 от ПДНАОА, членовете на Постоянната комисия гласуваха оценки по критериите за програмна акредитация на докторски програми по десетобалната система, в съответствие с чл. 79 (1) на Закона за висшето образование.

След обобщаване на резултатите от гласуването, в съответствие с приетите от Акредитационния съвет на НАОА “Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти”, Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика взе следното **РЕШЕНИЕ**:

1. Дава програмна акредитация на докторска програма „Петрология“, в професионално направление 4.4. Науки за земята, от област на висше

образование 4. Природни науки, математика и информатика, на Геолого-географски факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“, на основание обща оценка: 9,21 (девет цяло и двадесет и една стотни).

2. Срокът на валидност на акредитацията е ШЕСТ години, в съответствие с чл.79, ал.4 от ЗВО.

Постоянната комисия по природни науки, математика и информатика формулира следните **препоръки**:

1. Да се подобри практическото прилагане на система за управление на качеството и огласяване на съответните резултати като се акцентира върху активното включване на докторантите, осигуряване актуалността на конспекта за кандидатстване по докторантурата и периодичното обновяване на учебния план.

Срок: постоянен

2. Да се модернизира и обнови материално-техническата база на докторантската стая.

Срок: постоянен

3. Да се осигурят допълнителни източници за подобряване финансирането на учебно-преподавателската и научноизследователската дейности на докторантите.

Срок: постоянен

4. Да се повиши публикационната активност на преподавателите и докторантите в реферирани и индексирани научни издания.

Срок: постоянен

Общата словесна оценка в съответствие с получената числова е: пълно съответствие

Председател на ПКПНМИ:

(проф. Мария Шишиньова)